

Handläggare: Agneta Berner
Telefon: 08-508 01 816

Till
Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

Nyanlända flyktingars behov av ID-kort

Svar på skrivelse från (MP)

Förslag till beslut

Som svar på skrivelsen åberopa vad som redovisas i detta tjänsteutlåtande.

Olle Johnselius
stadsdelsdirektör

Susanne Tengberg
verksamhetsområdeschef

Sammanfattning

Miljöpartiets företrädare i stadsdelsnämnden önskar få belyst i vilken utsträckning problemet med att nyanlända flyktingar inte har identitetshandlingar förekommer i Rinkeby-Kista, hur många nyanlända flyktingar i Rinkeby-Kista som inte kan söka id-kort samt om stadsdelsförvaltningen har förslag till åtgärder som kan hjälpa nyanlända att söka id-kort.

Förvaltningen redovisar att av de cirka 400 nyanlända personer som är aktuella inom den gemensamma flyktingmottagningen för Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta stadsdelsnämndsområden saknar 80 procent identitetshandlingar. För att förse en flykting med en fungerande ID-handling erfordras resurskrävande insatser från flyktingsekreterare under minst sex månader. Förvaltningen delar Kommunförbundets åsikt om att det är rimligt att staten förser nyanlända med id-kort i samband med att de får uppehållstillstånd. Detta utifrån att det är staten som ansvarar för att folkbokförda personer får tillgång till betalningssystemen. Vidare delar förvaltningen Kommunförbundets uttalande i en skrivelse till regeringen, att kommunerna förväntar sig att regeringen snarast löser problemet på detta sätt.

Bilagor:

1. Ge alla möjligheter att få ID-kort! Skrivelse 2010-01-20 från Miljöpartiet om behovet av att säkerställa att nyanlända flyktingar erhåller ID-kort-
2. Regeringen måste lösa problemen med id-kort för nyanlända, Kommunförbundet 2009-11-11.

Uppdraget

Stadsdelsnämnden beslutade den 20 januari 2010 att uppdra till stadsdelsförvaltningen att på lämpligt sätt bereda och besvara en till nämnden samma dag inkommen skrivelse från Jakob Dencker och Levent Özkan, båda (MP), ”Ge alla flyktingar möjligheter att få ID-kort! ”.

Skrivelsen

I stadsdelsområdet finns många nyanlända flyktingar som har fått uppehållstillstånd av Migrationsverket, men som har svårt att identifiera sig i sina kontakter med myndigheter. Grundproblemet är att dessa nyanlända inte har identitetshandlingar som visar vilka de är eller någon som intygar deras identitet.

Miljöpartiet önskar få belyst i vilken utsträckning detta problem förekommer i Rinkeby-Kista, hur många nyanlända flyktingar i Rinkeby-Kista som inte kan söka id-kort samt om stadsdelsförvaltningen har förslag till åtgärder som kan hjälpa nyanlända att söka id-kort.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Sedan det nya regelverket för identitetskort började gälla den 1 juni 2009 har allt fler nyanlända flyktingar fått veta att de inte kan få id-kort. Av de cirka 400 nyanlända personer som är aktuella inom den gemensamma flyktingmottagningen för Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta stadsdelsnämndsområden saknar 80 procent identitetshandlingar.

Att inte ha ett id-kort medför bland annat följande konsekvenser:

- Inte kunna lösa ut utbetalningskort från stadsdelsförvaltningen, Försäkringskassan, Centrala studiestödsnämnden eller löneutbetalningar.
- Inte kunna hämta ut e-recept på utskrivna mediciner.
- Svårigheter i kontakten med hälso- och sjukvården som oftast kräver id-handlingar.
- Svårigheter i kontakter med myndigheter.
- Personer som genom Jobbtorget och Arbetsförmedlingen kommit i kontakt med intresserade arbetsgivare, vilka valt att inte anställa på grund av avsaknad av identitetshandlingar.
- Som en konsekvens av detta har Jobbtorget velat avskryva personer som är färdiga för arbetsmarknaden, men inte kunnat anställas.
- En stark känsla av utanförskap.

Flyktingmottagningen har sedan juni 2009 deltagit i diskussionen för att kunna lösa problemet som blivit allt större. Den praktiska lösningen för att personen ska kunna få sin introduktionsersättning innebär att den som får en utbetalning av introduktionsersättning kommer tillbaka till förvaltningen. Ekonomihandläggaren

gör då om checken till en så kallad reversal mot vilken kontanta medel kan betalas ut i stadsdelsförvaltningens kassa.

Flyktingmottagningen har sett det som ytterst viktigt att problemet med id-kort får en mer strukturell och generell lösning. I samarbete med stadens flyktingsamordnare och representanter för Sveriges kommuner och landsting (SKL) har diskussioner förts i olika fora. SKL har sin skrivelse daterad 11 november 2009 framfört synpunkter till berörda ministrar och departement, bilaga 2. Problemet har varit olika stort såväl i olika kommuner som i olika stadsdelsnämndsområden.

I Stockholms stad har man i samarbete med stadens flyktingsamordnare och efter att juristerna sagt sitt kommit fram till att det finns möjlighet för handläggare, flyktingsekreterare och socialsekreterare, att tillsammans med personen gå till Skatteverket och bekräfta att det är denna person som flyktingmottagningen tagit emot under detta namn. Flyktingsekreteraren får då skriftligt redogöra för hur lång kontakten varit, hur många gånger man träffats och om det blivit tätare eller färre träffar. Tre månaders kontakt är minimum för att intygsgivning ska vara aktuell.

Flyktingmottagningen i Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta började i december 2009, när alla juridiska hinder var avklarade, att boka in grupper om 15-20 personer åt gången som tillsammans med sin handläggare gick till Skatteverket för att ansöka om id-kort. De personer som då ansökte, börjar nu i slutet av februari få id-kort. Det tar följaktligen minst tre plus tre eller sammanlagt sex månader att få ett id-kort. Nu bokar handläggare kontinuerligt in grupper på Skatteverket, så att så många som möjligt ska kunna få id-handlingar. Detta är mycket tidskrävande, förutom besöken hos Skatteverket ska formulär fyllas i för varje person, kallelse och information ska skickas till denne.

Kommunförbundet påtalar i sin skrivelse det orimliga i att kommunala tjänstemän förväntas intyga identiteten. Tjänstemannen har ingen kännedom om personen identitet förutom underlaget från Migrationsverkets och Skatteverkets uppgifter om folkbokföring. Det är dessutom inte intentionen i id-kortsreformen, att kommunerna ska ges ett uppdrag som innebär ansvar för personer utan identitetshandlingar. Förutom konsekvenserna för personen och de fördyrade kostnader genom försenat inträde på arbetsmarknaden för vissa personer har medarbetarna på flyktingmottagningen fått en avsevärt högre arbetsbelastning på grund av id-kortsproblematiken.

Stadsdelsförvaltningen delar Kommunförbundets åsikt om att det är rimligt att staten förser nyanlända med id-kort i samband med att de får uppehållstillstånd. Detta utifrån att det är staten som ansvarar för att folkbokförda personer får tillgång till betalningssystemen. Kommunförbundet avslutar sin skrivelse till regeringen med att kommunerna förväntar sig att regeringen snarast löser problemet på detta sätt.

Stadsdelsnämnden föreslås besluta att som svar på skrivelsen åberopa vad som redovisas i detta tjänsteutlåtande.
